

Posudek školitelky na bakalářskou práci Barbory Voráčkové „Ženský hlas v současné teorii“

Cílem bakalářské práce Barbory Voráčkové bylo zorientovat se v současné, dnes již velmi komplexní teoretické debatě o ženském hlase, která v české muzikologické literatuře dosud zůstávala zcela nereflektována. Středem autorčina zájmu není ženský hlas jako nositel autorského sdělení (jak byl často reflektován v souvislosti s ženskou, především literární tvorbou), ale jako zvuková materie, tedy okruh otázek spojený s pojmem „vokality“. Tento přístup se soustředí na ty aspekty hlasu, které bezprostředně nesouvisí s produkcí jazykových významů, a které jsou často vnímány (a teoretizovány) v protikladu k jazyku. Jak však Voráčková zdůrazňuje, „nejen že je samotná vokality součástí konkrétního kulturního prostoru, ale ona sama je konstruktem“ (11). K dešifrování významů, které přenáší, je tak třeba přistupovat nejen z hlediska produkce, ale i z hlediska recepce, tedy v souvislosti s kontexty slyšení. Gender se zde pak jeví jako zásadní hledisko.

Autorka si pro svou reflexi vybrala texty v angličtině a italštině, které lze v mnoha ohledech považovat za reprezentativní. Obecně řečeno jde o texty z okruhu poststrukturalismu, zabývající se tématem ženského hlasu především z pozic fenomenologie, feministické teorie a psychoanalýzy. Svou diskusi strukturuje Voráčková tématicky do čtyř kapitol, které poukazují na souvislosti mezi zvolenými texty a umožňují tak vytvořit představu o „síti idejí“ (7) v rámci zvoleného diskurzu. Práce jako celek sleduje argumentační linku od obecnějších úvah, týkajících se vztahu hlasu a těla (první kapitola), přes vtažení mezi ztělesněným hlasem a genderem, tak jak jej reflektuje současná feministická filozofie, fenomenologie a psychoanalýza (především druhá a třetí kapitola) až po konkrétnější reflexi práce s ženským hlasem v soudobé hudbě (čtvrtá kapitola).

Není třeba zdůrazňovat obtížnost úkolu zorientovat se v takto rozsáhlém, cizojazyčném teoretickém diskurzu. A je třeba vyzdvihnout, že práce není jen „převyprávěním“ zvolených textů, ale jejich skutečnou interpretací na základě důkladného čtení (*close reading*). To autorce umožnilo podat velmi zasvěcený obraz o tomto uvažování, který staví do popředí jeho zásadní momenty tak, jak

se promítají do jednotlivých textů napříč různými teoretickými přístupy. Vysoká formulační a argumentační kvalita se zde pak jeví jako samozřejmost. Výsledkem je nejen skvělá teoretická příprava pro vlastní kulturně-analytickou práci s konkrétním materiálem v případném dalším studiu, což bylo jedním z původních záměrů práce, ale také přehledné a poučené uvedení do současné teorie ženského hlasu pro další české badatele. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“.

Praha 29. 8. 2016

Mgr. Tereza Havelková